

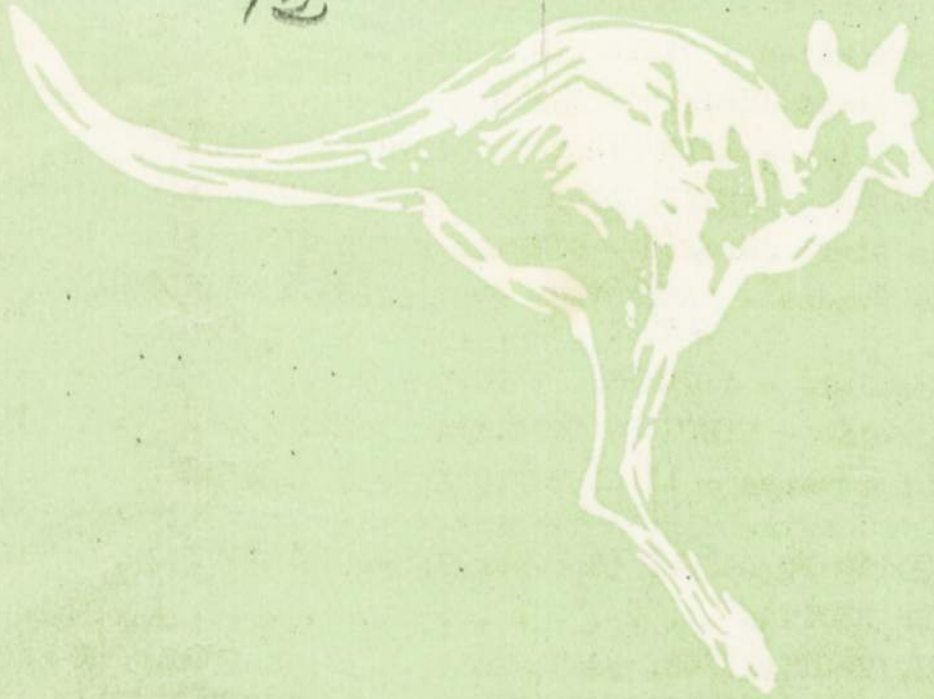
£

THE AUSTRALIAN
LITHUANIAN

1950

12

2177

australijos lietuvis

Pirmasis Lietuviu Laikrastis Australijoje
Iseina kas dvi savaites

THE FIRST LITHUANIAN PERIODICAL IN AUSTRALIA

AUSTRALIJOS LIETUVIS

1950 m. birželio 12 d.

Š I A M E N U M E R Y J E :

Psl.

1. J. A. Vidmantas - TAUTŲ NAIKINIMAS	1
2. Juozas Mikštas - ATEIS PAVASARIS...	3
3. Juozas Almis Jūrakis - PAŽADAS	3
4. Bronys Raila - APIE PASAULIO LIETUVYBĖS CENTRUS	4
5. J. Cicėnas - SVEIKI, DIDELIO RYŽTO RYŽĖSI!	7
6. Juozas Almis Jūrakis - GIMTOJO KAIMO ŽIBURIAI	10
7. Leonas Švedas - BEETHOVENO PENKTOSIOS SIMFONIJOS GARSAI	11
8. G. Žemkalnis - JACQUES, JIEVUTĖ & Co	12
9. V. Indrajis - LIETUVOS ISTORIJA	14
10. Jonas Normantas - IŠ LIETUVIŲ LATVIŲ VIENYBĖS PRA- EITIES	16
11. KAIP BITĖS PO LAŠELĮ (Spaustuvės reikalai)	18
12. ENGLISH SECTION	20
13. ŽINIOS, INFORMACIJOS, PRANEŠIMAI, SKELBIMAI	30- 48

Dėl spausdinamos mašinos netikėto sugedimo dalis šio AL egzempliorių atspausdinta su techniškais trūkumais.

AUSTRALIJOS LIETUVIS redaguojamas Redakcinės Kolegijos. Ats. redaktorius Jurgis Glušauskas. Leidejas - AUSTRALIJOS LIETUVIUI LEISTI B-ve. + Raštus Redakcija taisy ir trumpina savo nuožiūra. Honorarai mokami tik iš anksto susitarus. + PRENUMERATA: metams 28 šil., pusei metų 14 šil., 3 mėn. 8 šil. Užsienin kaina ta pati. Atskiras numeris 1/4. + SKELBIMAI: prekybiniai 1 šil, už eilutę; neprekybiniai 2 pensai už žodį. Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Viršelis dail. Viktoro Simankevičiaus.

Adresas: AUSTRALIJOS LIETUVIS, 35 Cator St., West Hindmarsh,
A D E L A I D E, S.A.

THE AUSTRALIAN LITHUANIAN, the first Lithuanian periodical in Australia, published every fortnight. Authorised Jurgis Glušauskas. ADDRESS: 35 Cator St., W. Hindmarsh, ADELAIDE, S.A.

australijos lietuvis

Pirmasis lietuvių
laikraštis Aust-
ralijoje.

Išeina kas dvi
savaites.

III metai + Adelaide, 1950 m. birželio 12 d. + Nr.12(46)

Tautų naikinimas

BIRŽELIO 14-tąją PRISIMENANT

Rašo J.B. Vidmantas

Aną atmintiną Lietuvos didžiosios tragedijos dieną, Birželio 14-tąją, stovėjau prie lango viename pastate Vilniuje ir stebėjau skubančias stoties link mašinas, lydimas enkavedistų. Jos vežė žmones, didelius ir mažus, jaunos ir senus, sveikus ir ligonius... Šalimais prie kito lango stovėjusios dvi bendradarbių susigraudinusios pravirko. Šalia stovėjusių idejinių komunistų, lietuvių, paklausiau:

- Sakyk, kokia visa to prasmė?

- Turi atminti, - atsake jis man, - kad aukščiau visa ko stovi komunistinė idėja, ir jeigu reikalinga, gali būti nušluotos ištisos tautos, kad komunizmas laimėtų pasaulyje. Ką reiškia Lietuva, Latvija, Estija prieš tą didįjį tikslą, kurio siekia Lenino-Stalino partija? - Niekis, jų gali nelikti ant žemės paviršiaus...

Aišku buvo, kad ištisų tautų naikinimas yra integralinė komunizmo dalis, neatskiriama nuo komunizmo idejos, ir todėl Birželio 14-toji nebuvo nei pirmutinė, nei paskutinė.

- Ar jūs pateisinote koncentracijos stovyklas, terorą, visokius prievartos būdus ir badą rytinėje Vokietijoje? - paklausė žurnalistas Werner Knop sulaikytą Vakarų Vokietijoje komunistų agentą F. Klein'ą.

- Tokių sąvokų, kaip "pateisinimas ar nepateisinimas" negali būti. Yra gera kiekviena priemonė, kuri mus veda į pasirinktą tikslą. Pavieniai asmenys ir grupės, taip pat jų reikalai, visai nesvarbu. Šis molis bus minkomas tol, kol išaugs komunistinė pasaulio valstybė. Ir terorą yra pažangos varik-

lis: juk terorą, kaip ir dinamitą, mes pavartojame, kad pastumti žmoniją į laimingesnę ateitį.

- Tamsta vokiečiai, tat ką Tamsta manai dirbdamas svetimoms valstybėms naudai?

- Klystate... Pirmoj vietoj aš esu komunistas. Mano troškimas aiškus: komunizmas turi apimti visą pasaulį nuo Maskvos... lig Maskvos. Palaikydami proletariato diktatūrą Vokietijoje, apsunkindami gyvenimo sąlygas čia ir kur tik galime, mes ruošiamės dirvą tarptautiniam komunizmui. Rusija dabar yra komunizmo ramstis ir jo jėgų šaltinis visose šalyse. Tautybė, savas kraštas komunistui yra lyg buvę vaiko rūbai, ankšti ir juokingi. Sustiprinti Rusiją yra mūsų visų uždavinys. Tautiniai komunistai pakenčiami tik lig laiko, paskui jie likviduojami paties komunizmo labui.

- Bet SSSR žudomos ištisos tautos? - pertraukia žurnalistas Jim Floor.

- Jau sakiau, kad visokia priemonė yra gera, kada ji mus veda į tikslą.

Sis pasikalbėjimas, įvykęs po devynių metų, tik patvirtino aną lietuvio komunisto pasisakymą.

Minėdami mūsų Tautos ir dešimčių kitų tautų Genocido dieną turime sustoti ir paklausti: kas toliau?

Raudonasis siaubas, komunizmo vardu, vis labiau aprėpia žemės rutulį. Ir jam tai gana lengvai sekasi. Skelbdamas humanizmo, laisvės ir brolybės idėjas, jis randa šalininkų visur, kur tik jis žengia. Jam padeda dar ir ta aplinkybė, kad šių dienų žmogus, nuvertinęs visas vertybes (ir pats save) pergyvena gilią dvasinę krizę, nežino, kur link orientotis. Atejo laikas visas vertybes pervertinti ir sukurti naujas. Ir žmogus ieško tų naujų vertybių, kurdamas naujas sąvokas, gamindamas bombas, ne nejausdamas, kad vis labiau skęsta prazūtin.

Ne Stalinas ir ne Hitleris yra blogio šaknys. Blogio pradai glūdi mumyse visuose, reikia tik juos pašaukti, ir jie atsiliepia atominės bombos, Genocido, enkavedisto ar dar kitokiais pavidalais.

Minėdami mūsų Tautos Genocido dieną ryškimes ne tik kovoti su komunizmu, kaip atpalaiduotu blogiu, lydimu žmogaus-žvėries, bet ryškimes šalinti ir tas priežastis, kurios iššaukia piktašias jėgas, įsikūnijusias Stalino, Hitlerio ar dar kitokiuose pavidaluose. Visa, kas atgyveno, turi išnykti, turi mirti, o turi būti sukurtos naujos gyvenimo formos, nauja prasmė, turi atgimti pats žmogus.

Apie pasaulio lietuvių centrą

Rašo BRONYS RAILA

(Pradžia AL 11 Nr)

TOLIMUOSIUOSE ŽEMYNUOSE IR ČIAIŠE

Prieš daugiau nei pusšimtį metų senųjų išeivių bei avantiūristų pramintais keliais mūsų tautos vaikai šiandien yra pasisklidę tolimiausiuose pasaulio užkampiuose, jeigu lietuvių centras, savaime suprantama, laikome Nemuno-Neris baseiną.

Skaičiaus atžvilgiu antroje vietoje turėtų eiti Pietų Amerikos lietuviai. Jausminiu požiūriu gal tyresni lietuviai už Šiaurės Amerikos, nes daugumoje atvykę jau iš nepriklausomos Lietuvos, tačiau dėl tam tikrų objektyvių sąlygų sugebėję išplėtoti tik silpnoką tautinę veiklą. Išsiskirstę po atskiras valstybes, stingą šviesuomenės ir daugiau pasiturinčio sluoksnio, daugelis ilgai nešiojosi pagiežą motinai Tėvynei. Gaila, kad į Pietų Amerikos kraštus negalėjo atvykti tik visai mažas naujųjų politinių emigrantų skaičius dabar, bet jų vaidmuo bus neabejotinai teigiamas. Šalia Argentinos, Brazilijos bei Urugvajaus, ten kuriasi maži lietuviški centreliai Venezueloje ir Kolumbijoje.

Senieji Kanados lietuviai savaimeingos veiklos negalėjo parodyti ir daugumoje tik silpnai mėgdžiojo Jungtinių Valstybių lietuvius, tačiau dabartinė lietuviškoji imigracija Kanadoje yra labai įdomi ir kupina sveikiausios dinamikos. Tik ji persvėrė ir nurungė bolševikinių išgamų dominaciją. Ji, man dingojas, išryškins ilgainiui tyresnį ir aštresnį veikimą, negu daug didesnės lietuvių masės Jungtinėse Valstybėse, kur nederme tarp "piliečių" ir "nepiliečių" pasiliks nebeįsakinama. Kanados grupė yra jauna ir bent fiziškai rinktinė. Jei romėnai neklydo sakdami, kad sveikame kūne sveika siela, tai Kanados centras turi davinius pralenkti kitus. Bet gal romėnai klydo?.. Už metų kitų tai paaiškės. Ir kurios bacilos pasirodys gaviausios: ar tos, kurioms Roma orientacijos taškas, ar tos, kurioms Vilnius?

Man neskamba paradoksu, kad skaidriausiai Tėvyne atrodo tam, kuris yra nuo jos toliausiai... Ir todėl gūdi ir šventa nostalgija karščiausiai sklis iš tolimosios Australijos lietuvių. Ir jie grįš į Tėvynę greičiau už daugelį tų, kurie nuo jos šiandien yra tik pusiaukelėje. Vos keli tūkstančiai, o jie tuoj

=====
 sukūrė net tris laikraščius, geriausiai platina knygas ir ateity jų išleis. Jie yra stipriausios šilkinės nutautinimo presijos objektu, ketvirtadali savo spaudos puslapių jie priversti leisti nelietuviškai (savotiška demokratija...), bet todėl jie stipriausiai laikysis, ir tikroji, ne vien propagandinė lietuvių tautos rezistencija ten ras daugiausia supratimo ir aukų.

Lietuviai Europoje pasilieka geriausiame postovyje. Jie bėgo iš jos, bet paklausk šiandien kiekvieną, ir jis atsakys, kad grįžimas į Europą tai jo švenčiausia ir paskutinė svajonė. Tik du centrai tegalėjo būti sukurti Europoje, tai - Vokietijoje ir Anglijoje. Rusens liepsnelės, kai kada išstrykš kibirkštys Švedijoje, Prancūzijoje, Italijoje... Apie kitas vietas, kaip Belgiją, Daniją, Austriją, net Šveicariją liks tik pagrįstai kartūs atsiminimai. Bet Vokietijos centras yra pavojuje, kad neliktų tik nuodėguliai, kaip po čigonų prakeliavimo. Liks seneliai ir ligonys, ir... pakeis romėnų išmintį nauju šūkiu: silpniausiame kūne nuostabiausia siela! Liks Mažosios Lietuvos vaikų tūkstančiai - tie aukos tarptautinio banditizmo ir ciniškiausios "tarptautinės teisės", ir pagaliau mūsų partininkų nacheliškumo. Dabar jau lieja krokodilo ašaras net tie, kurie stūmė juos nuo solidaraus politinio veikimo savo meto veikliose lietuviškose institucijose ar palikdavo už durų, šalpos trupinius barstant. Keli partininkai persekioja ir grąšina "ekskomunikuoti" net vienintelį Vokietijoje likusį lietuvišką laikraštį... Bet Anglijos lietuvių centras bus pastovus ir vienas iš svarbiausių po Amerikos. Taip pat fiziškai rinktinė grupė, labai "vyriška" (deja, labiau vis dar tik veislinė prasme...), tačiau įėjusi keliolika be galo idealistinių ir dinaminių asmenybių, kurios švyturiu švies ir, aš tikiu, sugebės pasiekti to, kad keli tūkstančiai lietuvių čia ateityje mažiau domėsis vedybų biurais ar kitomis žemutinėmis žmogaus kūno problemomis, kiek jautribs jos bebūtų, o daugiau klausimu, kaip "apsivesti" su lietuvių rezistencija ir kaip greičiau atvaduoti Lietuvos moteris nuo mongolų žagavimo...

Tegu nudžiūsta mūsų dešinė...

Sąžinė man neleidžia kitokiais mastais vertinti lietuvių užsieniuose, kaip tik tuo vieninteliu: - ne geresnių "išikūrimo sąlygų" suradimas, ne susidarymas sentimentalių "socialinio bendravimo tarpusavyje" galimybių laikui užmušti, o lietuviškos dvasios ir valstybinės laisvės idėjos budrumas, aukojant viską, kas ką išgali mūsų tautinei rezistencijai su jos

AUSTRALIJOS LIETUVIS

- 6 -

1950 m. birželio 12 d.

plieniniu tikslu - Tėvynės išvadavimu ir valstybės atstatymu. Pavieniems asmenims tegu būna gerai, bet mums negali būti toks idealas ko geresnis bei riebesnis emigrantų įkurdinimas ir ... jų pražudymas Lietuvai. Nes galų galiausia, tera vienas vienintelis lietuviybės centras, visų pasaulio "lietuvių" pagrindas, drauge versmė, iš kurios upeliai išsilieja, ir drauge okeanas, į kurią tos upės privalo subėgti, tai - amžinoji Lietuva. Kiek tam centrui bus padaryta, tiek tera reikšmingi visi kiti lietuviybės centrai pasaulio užkampiuose šiuo metu, per būsimąjį pasaulinį karą ir dar koks dešimtmetis po jo. O paskui - pamatysime...

Mūsų laikraščiuose mirga projektai ir rezoliucijos, kokiais planais ir metodais reikėtų organizuoti pasaulio lietuvių bendruomenę, kokios įstaigos turėtų įsikurti ir t.t. Tai nėra bloga, jei tik tas viskas burtininko lazdelės pamojimu atsišlęstų. Bet man atrodo, kad tuo mes tik perpildom savo sielą planais organizacijos dėl organizacijos, ir tai bus pats didžiausias energijos švaistymas. Ar negeriau būtų pasistatyti tik nedaugelį ir visai nepainių uždavinių, kurie įvykdytų mūsų pastangų santarvę? Sukurkime ir išlaikykime gerus laikraščius, knygų leidyklas, ir turėsime "affidavit of support" imigracijai į Lietuvą... Tai pirmas konkretus veiksmas.

Per tūkstančius metų žydų nacionaliniuose raštuose jie šaukė: - Tegų nudžiūsta man dešinė, jeigu užmiršiu tave, o Jeruzole!... Ir jie jau turi savo Jeruzolę, po kovų ir kančių, neką menkesnių, negu mūsų.

Ir mes juk šauksime, neskaitydami dienų nei metų: - Tegų nudžiūsta mūsų dešinės, tegų mūsų kūnai pavirsta akmenimis, tegų prakeikia mus tie, kurie mirė už mūsų laisvę ir garbę, jeigu užmiršime tave, o Vilniau!..

Ir kam tokie žodžiai atrodo patetika, uždarykite juos greičiau į karčiamas, į "piliečių klubus", į "tarybas", į "garbės komitetus", į kitas nesuskaitomas emigrantų laiko užmūšimo draugijas, kad neužsikrėstume lietuviybės mirimo maru...

Los Angeles, 1950.V.7.

U.S.A.

=====

KIEKVIENO LIETUVIO AUSTRALIJOJE ŠVENTA PAREIGA - PAREMTI SAVO PASKOLA LIETUVIŠKOS SPAUSTUVĖS STEIGIMĄ!

LAIŠKAI IŠ AMERIKOS (3)

Sveiki, didelio ryžto ryžeri!

Rašo J. CICĖNAS

Tai didelė naujiena. Palaiminta žinia. Veiksmas, platus ir šakotas. Pradžia vis erdvėjančio kultūros akiračio.

Tik šitaip tinka sušukti, patyrus, kad "Australijos Lietuviu" Leisti Bendrovė nutarė įsigyti nuosavą spaustuvę. Vos pargrįžau iš "baudžiavos", ir rodos, sąnariai nebeskauda, ausyse nebe šaldytuvų užimas, o tėviškės žydinčių pievų, palei girią, ties upe, nerimą ir sopulius užliūliuojanti ramybė. Tai sakant nei kiek neperdedama. Gyvenimas mus privertė (mūsų pačių naudai!) pamesti galvoti parapišomis kategorijomis, o išvelgti viską visnotina prasme, atseit - po visą pasaulį išblaškytų lietuvių saikais ir matais:

- jei laimima, pvz., Australijoje prisiglaudusių tautiečių, savaimė laimima ir, pvz., JAV, Brazilijos ir kt. šalių tautiečių.

Laimi ne Petras ar Jonas, bet laimi Lietuva, laimi jos kultūra, kuri anapus geležinės uždangos visai raudonųjų kacapų ir mongolų vyžių užgniaužta, o šiapus geležinės uždangos - plieskiama ir plieskiama svetimybių bangomis. Tautai džiugu ne tada, kai šis ar anas josios sūnus užsivelka naują eilutę, sėda į naują automobilį ar įsikrausto į naują namiukstį, bet tada, kai saugoma, kaip akies leliutė, tautinė kultūra, atseit, viskas, kas lietuviška. Jau 1948 m. Vakarus pasiekusiame Nežino-mo Lietuvio Skunde (broliams ir sesėms, esantiems už tėvynės ribų) pasakyta:

"Laisvei prašvitus, mes tiesime rankas jums sutikti. Mes nesiklausinesime, kaip ten gyvenote, kaip vargote, kokius mokslus išėjote ar kokias partijas sudarę parsivežėte. Be žodžių jūsų akyse ir darbuose išskaitysime, kuo prisidėjote, ką padarėte, kad mūsų tėvynė tapo laisva".

"Tas tik mus sujungs ir jau laisvas kruvinas rankas apšlakstys džiaugsmo ašaromis. Mes neslepame savo atvirumo, nes kalbame mirties konvulsijose. Mes žinome, kad jums svetur irgi daug ko stokoja, bet mes jau visko netekom. Ujami, šaudomi, kankinami, pusnuogiai dažnai miegame lauke, nežiūrint žiemos speigų. Nuolat tūkstantinės brolių ir sesių kolonos lin-

guoja į Sibirą. Daugelis jūsų giminių kalti tik dėl to, kad jūs pabėgote. Jie to nepamirš, neprivalu to nei jums pamiršti."

Tremtinio kuprineje ne ką iš kultūrinių vertybių pasitraukiami teisssinešėm. 1945-1949 metų būvyje šiek-tiek spragas pa-lopem, bet kas toliau? Lietuviškoji periodinė ir neperiodinė spauda atsidūrė akligatvyje, ir kiekvienas bandymas padėčiai gelbėti yra didelis kapitalas ateičiai. Vokietijoje bebūdami negom leidykloms prikišti spekuliatyvinus kėsus. Bet dabar, atsidūrę tuštumoje, matome, kad tai būta didelio darbo... J.A. Valstybese, be senųjų lietuvių milijono, yra apie 20.000 tremtinių. Knyga čia gimsta ~~kausiai~~ sunkiai, ir ~~visu~~ ~~gale~~ ~~be~~ ~~pagerės~~. J.A. Valstybių lietuvių ~~kalbėjimo~~ ~~atvirai~~, spaudiniais paremti neįgalės. Ko gero, netrukus pati bus reikalinga kultūrinės paramos. "Patria" išleido monumentalųjį "Lietuvos Istorijos" kūrinį. Keista: "Istorija" (apie 700 psl.) Amerikoje atsieis 3 doleriai, o pačioje Amerikoje (ne Vokietijoje ar kur kitur) išleista brošiūrėle irgi atseina beveik tiek pat. Turint gerą valią visada imanoma doleris kitas paskirti knygoms, bet... ta valia, tremtiniam ekonomiskai atkuntant, čaisiai išsenka. Bijau būti blogio pranašu, bet gali ateiti valanda, kada raštą tebemylintis JAV lietuvis pagalbos lauks iš... "užsienių", pvz., iš Australijos. Tai, deja, nebe tarmuo.

Antrą grįžus, šiandie iš viso negalima teigti, kuri tautinė tvirtovė ateityje pasirodys visų prasmingoji. Dabar iš J.A.V. siunčiama rankraščiai į Vakarų Vokietiją (pvz. J. Aisčio ir A. Vaičiulaičio paruošta lietuviškosios poezijos antologija), o ryt, rasit, tą misiją tegalės atlikti "Australijos Lietuvio" spaustuvė. Atsarga gedos nedaro, ir džiuunglių sąlygomis išigalint kitur, Adelaidės vardą minėsime taip, kaip mūsų pirmataikai Tilžę.

Gera iniciatyva niekada nežūna. Tautos Namams prieš pat pirmąjį karą buvo surinkta aukų. Dalis žuvo, bet dalis pagalbejo, kaip niekas kitas, Lietuvos Respublikos švietimui atsistoti ant savo (!) kojų. Vadinamoji Vilniaus Kalvė sukale per 100 vadovėlių ir kt. mokslo knygų, kurios, per demarkacinę liniją pervežtos Nepriklausomon Lietuvon, buvo pradžios, vidurinių ir aukštųjų mokyklų dyoma ir druska.

Neseniai teko užtikti M.K. Ciurlionio laiška, kuriuose jis reiškė savo nuomonę Tautos Namų reikalu. Jis raše:

"Žinai, kad čia pas mus yra dvi partijos: pažngioji ir tautinė-konservatyvinė. Pirmoji, prie kurios ir aš priklausau, yra labai nesitilinga, antroji yra mūsų priešas, aršiai mus smer-

ria ir kritikuoja. Jie boikotuoja net mano chorą."

Anot M.K. Čiurlionio, Tautos Namuose Vilniuje turi tilpti:
1) koncertinė ir teatro salė su gretimom patalpom; 2) parodų salė su šviesa iš viršaus; 3) tautos muziejaus salė; 4) pasėdžių salė; 5) biblioteka ir viešoji skaitykla; 6) klubas; 7) muzikų bei artistų draugijoms nuo 5 iki 10 kambarių ir 8) nuomavimui kambariai, kaip pelno šaltinis.

"Baisi opozicija, - rašė toliau M.K. Čiurlionis: - iš konservatistų pusės. Esą, perdaug brangu, perdaug gražios svajonės ir t.t. Tuo tarpu tikrumoje, jeigu teks rinkti tam reikalui per 5 metus, tai vienam lietuviui atseisią keliolika kapekų metams. Neįmanoma dalykas?"

M.K. Čiurlionio laiške išreikšti būgštavimai sugrižo kaip gyvi 1949 metais, kai Kanados "Nepriklausoma Lietuva" davė pradžią Tautos Namams Montrealyje statyti. Australijos lietuviai, reikia manyti, anų klaidų nekartos ir visi, kaip vienas, atskubės į prašomą talką. Nes iš tikro "Australijos Lietuvis" prašo ne pašalpų ar dovanų, o tik paskolos. Gal būt, kai mano laiškas perskris per pusiauji, reikiama suma jau bus surinkta. Tai čia priduriama ne vėluojantiems paraginti, bet paslankie - siems paguosti, kad

1) kas greit duoda, lygu dukart duoda ir 2) (anot vieno pirmųjų kovų už nepriklausomybę atsišaukimo) "tikras savanoris nelaukia dienos keliui ing Tėvynės apsaugą surašti".

Dievaž, geram reikalui paskolintas svaras yra šimteriopai naudingesnis. Tas svaras yra paskola pačiam kovojančiam Tėvynei. Tas svaras - liudijimas, kad tautos sopuliai ir rūpesčiai yra širdyje, bet ne už durų, kaip rudens liūtyse šuo. Tada tai podraug politinės emigracijos egzaminas. Australijos lietuviai, malonu spėti, tą egzaminą išlaikys daug geriau už JA Valstybėse prisiglaudusius tautiečius, kurių dalis ima paklysti tarp dangoraižių ir... dolerių.

Pagarba "Australijos Lietuvis" redaktoriui kol. J. Glušauskui už didelę iniciatyvą ir šlovę tautiečiams, kurie jo balsą, Tėvynės padiktuotą, išgirdo. Ak, nekantriai laukiama sąmoningųjų Australijos lietuvių sąrašo, tai juk mūsų, šiapus geležinės uždangos esančių lietuvių, garbės lenta.

Manding, ateities istorikas, pasitiesęs pasaulio žemėlapi, visų pirma žvilgters į kelis švyturius:

1) Adelaide (Australija) - spaustuve ir knygos, laikraščiai, knygos ir laikraščiai - svajone ir realybė, už kurią spaudos draudimo laikais nesigailėta pinigų ir gyvybių, ryžtasi ir teseta, teseta ir laimėta vardan tos Lietuvos!

LEONAS ŠVEDAS

Beethovenas

penktosios simfonijos garsai

Išleisk mane, o Dieve, iš tvankių bažnyčių,
Iš jų sunkių ir slegiančių skliautų,
Kad tų paauksintų altorių ir paveikslų nematyčiau
Ir negirdėčiau jų vargomų, psalmių ir maldų.

Išleisk mane, o Dieve, iš varpinių, bokštų,
Iš begalinių labirintų, požemių, grubų,
Iš ten, kur Tavo, Viešpatie, dvasia užleokšta,
Iš ten, kur mirštam, mirštam mes abu.

Aš noriu bėgti kur nors į Tavo dykumas ir tyrus,
Kur nors į tuščią toli Tavo užmirštos šalies,
Kur stiebiasi kalnai granito kaip negyveliai sustirę
Tarp samanų žilų ir rūdžių pagrauztos žolės;

Tenai, kur nors į šalantį negyvą šiaurės polių,
Į jojo lygumas, užsnigusias poliariniu sniegu,
Ten, kur skaidriais ledų krikštolais spindi uolos
Tarytum veidrodžiai tarp blizgančių sniegu;

Tenai, kur nors į pamarės apšalusius kalnynus,
Į išbarstytus fiordus, apledėjusias salas,
Kur žalgaņu paviršium slenka uždami ledynai
Ir milžiniškom rankom laužo stūksančias uolas.

Tenai, tenai aš prieš Tave norėčiau atsiklausti
Ir šiurpulingais žodžiais tų ledynų giesmėse
Norėčiau Tavo garbę, Tavo kilnią mirtį liaupsinti
Pakilusiais troškimais ir pakilusia dvasia.

Tenai, lediniam toly, begaliniam šalty
Norėčiau aš kentėti kaip dėl manęs kentėjai Tu,
Norėčiau aš atpirkti ilgų siaubingų metų kaltę,
Nuplauti Tavo kraują savo purvinu krauju.

Norėčiau, kad kas nors mane prie kryžiaus ten prikaltų,
Uždėtų ant galvos kraujuotus erškėčius,
Ir aš drebedamas tenai kabočiau begaliniam šalty
Kas vakarą prieš kraujuje liepsnojančius skliautus.

Norėčiau taip išblyškęs, be jėgų, kaboti,
 Matyti savo kraują besruvenant iš žaizdų,
 Ir mirštančiu balsu šventąsias psalmes Tau giedoti
 Ir mistiškus žodžius manos širdies maldų.

REDAKCIJA: Šis eilėraštis spausdinamas atminti jaunam ir daug žadėjusiam poetui Leonui Švedui, kurs tragiškai dingo 1944 m. vasarą begelbėdamas gyvybę ir galvojimo laisvę nuo nacių ir bolševikų. Jis mokėsi Pagegių ir Kauno "Aušros" berniukų gimnazijose, o nuo 1940 iki 1943 m. Vilniaus Universitete studijavo germanistiką, taigi, yra Mažosios Lietuvos ir didingos praeities dvasinių lobynų auklėtinis. Jo poezija stipri, moderni. Poetas daug laiko aužojo studijuoti Walt Whitman'o, Hans Garsosa, Goethes, Kreves rastams.

Jacques, Jieute & Co

Rašo G. ŽEMKALNIS

Mes, lietuviai, turime vieną keistą ypatybę - tiesiog per prievartą lietuvinti įvairias garsenybes. Štai skaitome savo laikraščiuose apie Prancūzijos kino žvaigždę Jokūbą Šerną (iš tikrųjų Jacques Sernas), kurio tėvas netgi pasirašęs Nepriklausomybės aktą. Ką gi, šnekame, kad ir Jokūbas yra lietuvis, norime visus tuo įtikinti ir patys įsitikinti, bet nepaklausiamo paties Jacques, kaip ten yra su jo ta lietuvybe. Ar jis pats noriai visur sakosi lietuviu esąs, ar jis kalba lietuviškai? Tiesa, jis pats, pradėjęs mokintis kalbėti Prancūzijoje nėra dėl to kaltas, bet jį vadinti lietuviu, netgi ir norint mūsų vardą populiarinti (ko jis pats nedaro), yra lyg ir perdrąsu. Geriausiu atveju galime sakyti, kad jis yra lietuviškos kilmės prancūzas, taip, kaip prancūzai sako, kad Sopenas yra prancūzų kilmės lenkas kompozitorius. Šia proga man prisimena vienas pasakojimas apie Amerikos prezidentą Abraomą Linkolną. Linkolnas kažkam davęs klausimą "Jei šuns uodegą pavadintumėme koja, kiek kojų turėtų šuo?" - "Penkias", atsakęs užklaustasis. - "Ne", atsakė Linkolnas, "kaip mes bepavadintumėm, bet uodega visados liks uodega ir šuo turės tik keturias kojas." Taigi, kam didinti "lietuvių" skaičių? Ir Vištelis-Višteliauskas kažkada rašė, kad Ponas Dievas lietuviškai kalbąs, bet nežiūrint į šias pastangas Ponas Dievas vis tiek liko "tarptautinis" ir visas kalbas vienodai gerai su-

prantantis.

Lietuviname ir esperanto kalbos sukūrėją Dr. Samenhofą. Dr. K. Grinius "Atsiminimuose ir Mintyse" rašo: "Zamenhof, kilęs iš Baltstogės žydų. Esperanto kalbos išradėjas, gydytojas Dzūkijoje." Norint nusišviesinti daugiau garsenybių gal ir užtenka to pagrindo, kad gydytojas Dzūkijoje, bet kalbant rimčiau, viskas truputį panašu į muilo burbulą.

Vokiškame "Simplificissimus" žurnale mačiau karikatūrą. Muziejaus sargas stovi prie garšių vokiečių biustų, ant kurių yra naujai prikabinotos kortelės su užrašais, kam jie priklauso. Beethovenas - olandams, Mocartas - austrams, Kantas - lietuviams ir t.t. Sargas žiūri susimąstęs ir sako: "O vis tiek, kam jūs nepriklausytumėte, jūsų darbai priklauso visai žmonijai." Tikra tiesa pasakyta. O man dar norisi pridurti, kad jūs patys priklausote ne tiems, kurie jus savinasi, bet tiems, kuriems jūs, gyvi būdami, norėjote priklausyti.

Kai Jievitė Paulekiūtė ištekėjo už Rockfelerio, mes vos nepasiutome. Nuotraukos, aprašymai, sensacija. "Vedžiau narsios tautos dukterį", pasakė jaunasis, ir mes jau net turbūt pradėjome sapnuoti, kad tuoj tos narsios tautos pabėgėliams, gyvenantiems Vokietijoje, iškris koks puse milijonis, už kurį pirkime kokią tai kaimą Amerikoje, persikraustysime į jį, auginsime paršelius, karvutes, gersime pieną, kvepuosime tyru oru, išsirinksime savo komitetą ir bujosime, kaip Valančiaus Kazės rubulikai. Amerikonams Rockfelerienės lietuviškumas buvo egzotika, mums - tautinis pasididžiavimas. Gal tik vienas "Dievo Paukštelis" į šį reikalą žiūrėjo rimtai (ar teisingiau, taip, kaip reikėjo žiūrėti).

O dabar Rockfeleriai skiriasi. Charakteriai nesutapo. Amerikonai rašo apie tai, bet jiems tai jokia sensacija. Mes? Jei gu gaudytumėm sensacijas, tai čia būtų tikrai gera žuvis. Vardo populiarinimui, taigi ji (Jievitė) vistiek liko "narsios tautos dukte." Šiaip ar taip, bet didžiulių antraščių mūsų laikraščiuose šiam įvykiui paminti nėra. BALFo kasoje pusė milijono irgi nėra. Abejoju, ar iš viso nors pusė dolerio "narsios tautos dukte" paaukojo BALFui. Jei mano užmetimas yra neteisingas, tai aš čia pat ir atsiprašau. Mūsų reikalams Jievitė, atrodo, padarė tik vieną pasitarnavimą, kuris, tačiau, irgi ne iš jos geros valios išėjo: savo laiku laikraščių reporterių tarpe sužadino susidomėjimą Lietuva.

Kai mirė Pilsudskis, buvo Lietuvoje pasklidęs kvailas gandas, kad savo testamente jis prašęs atiduoti Vilnių Lietuvai, bet lenkai tą testamentą sudeginę. Tada taip pat prisiminėme,

kad Pilsudskis buvo lietuvis.

Pagal lietuvinimo teoriją galime išvesti, kad ir pirmasis žmogus Adomas buvo lietuvis, nes adomas (adyti, ádomas maišas) yra lietuviškas žodis ...

Ši tema neišsemiama. Ir pavyzdžių irgi "milijonai". Išvada, kurią noriu padaryti, yra sekanti: tik tas yra lietuvis, kuris nesibijo lietuviu vadintis, kuris galvoja lietuviškai ir kuris kiek gali, tiek dirba Lietuvai. Kitiems ponams mes turėtume ne lietuviu iškabą kabinti, bet atiduoti pagarbą pagal nuopelnus žmonijai arba, kartais net duoti kvėpalų bonkute, kaip kad lenkės moterys Lenkijos kovų už nepriklausomybę metu, gatvėje sutikusių pajėgų kariauti, bet neuniformuotą vyrą, jį apšlakstydavo kvėpalais, sakydamos: "Ponas smirdi."

Lietuvos Istorija

Rašo V. INDRAJIS

LIETUVOS ISTORIJA. Redagavo A. Šapoka. Išleido PATRIA tremtyje; leidyklos leidinys Nr. 521 Fellbach/Würtemberg. Trečioji laida. MCML. Printed in Germany. 28 + 698 pusl.

Lietuvio tremtinio ir didingosios savo krašto praeities mlytojo negausią knygų lentynelę praturtino vertingiausias tremtyje leidinys iš visų išleistųjų - Lietuvos Istorija. Pats veikalo rankraštis yra kolektyvus kelių autorių darbas, paruoštas dar Lietuvoje. Jo pirmąją dalį - mūsų tautos valstybinio gyvenimo laikotarpį parašė istorikas J. Jakštas. Medžiaga apima Lietuvos gyvenimą iki krikščioniškųjų laikų. Prof. Dr. Z. Ivinskis - sekanti laikotarpį iki Gedimino dinastijos galo, Prof. A. Šapoka - tęsinį iki nepriklausomosios valstybės galo. Toliau jo darbą tęsė P. Sležas - rusų valdymo laikus. P. Klimas - apie nepriklausomosios valstybės atstatymą ir nepriklausomo gyvenimo laikotarpį. Visą šią medžiagą suderino, suvienodino ir suredagavo Prof. A. Šapoka. Pirmoji veikalo laida pasirodė Kaune, kaip Švietimo Ministerijos knygų leidimo komisijos leidinys. Antrąją išleido "Mūsų Vilniaus" žurnalas ir išsiuntinėjo kaip priedą savo skaitytojams.

Tremtyje mūsų mokytojai, kultūrininkai, publicistai ir visi tie, kurie dirba kultūrinį darbą, kurie domisi savo tautos istorija, labai pasigedo šios knygos, kuri buvo kiekvieno in-

telingento lentynoje. Tačiau išspausdinti tokios rūšies grandiozinių veikalą nebuvo lengva. Šio darbo, dėl didelės jo apimtys, dėl labai sudėtingos spausdinimo organizacijos, negalėjo imtis nė viena mūsų visuomeninė bei kultūrinė organizacija. Tik viena PATRIOS leidykla ryžosi tai įvykdyti. Veikalo spausdinimo darbai buvo pradėti 1948 metais. Pirmiausia reikėjo gauti bent pakenčiamą senosios laidos knygos egzempliorių, kas nelengvai vyko. Nesant tremtyje reikiamų šriftų, nusistatyta senąjį egzempliorių perfotografuoti ir spausdinti ofseto būdu. Tai labai brangi spausdinimo priemonė, tačiau kitos išeities nebuvo. Dar sunkiau buvo naujoje laidoje perduoti knygos iliustracijos, kurių čia yra apie 400! Dangelių jų reikėjo perpiešti, kitas gerokai paryškinti, retušuoti. Susidarė milžiniškos, apie 10.000 dolerių išlaidos. Nepiningingai Patrijos leidyklai ši našta, negaunant pagalbos iš šalies, nebuvo pakeliama. Pradėta rinkti knygos prenumerata. Deja, jos tesurinkta tik maža dalis - apie 1.200 prenumeratorių. Čia reikia pasakyti, kad mažiausia prie knygos leidimo savo prenumerata bus prisidėję užjūrio lietuviai. Pav., JAV-bėse tebuvo surinkta apie 30 prenumeratorių... (Australija vis dėlto davė bent 140. Red.). Teko rūpintis paskolomis. Patrijos bendradarbiai Vyt. Mazoliauskas ir J. Rutkauskas, vos tik iškėlę kojas į JAV-bes, pradėjo ieškoti geraširdžių lietuvių ir jiems po didelių vargų pavyko ten surasti taurų tautietį Juozą Klukenski, gyv. Stramford, Conn., lietuvių vieną iš nedaugelio, palankų lietuviškos knygos leidimo darbui. Jis davė leidyklai 1.000 dolerių paskolą, kas ir paskubino šio veikalo išleidimą. Tačiau lešų dar trūko. Gi vokiečiai, matydami staigią DP emigraciją, atsisakė kredituoti ir už viską reikalavo mokėti grynais pinigais. Padėtis vėl buvo susidariusi be išeities. Tačiau čia vėl atsirado geradarių, šiuo kartu jau visiškai išnėlietuvių tarpo. Į Vokietiją atvykę Amerikos piliečiai Mrs. Sarah Karl Miller ir Mr. P. Karl (gyvena Kalifornijoje), suteikė leidyklai didžiulę paskolą. Tai buvo netikėtas ir staigus vandens užpylimas ant lietuviškos leidyklos malūno, galutinai užtikrinęs veikalo išleidimą. Reikia pažymėti faktą, kad visi šie trys geradariai, tiek pirmasis mūsų tautietis, tiek antrieji du garbingi amerikiečiai, suteikdami paskolas nereikalavo nei užstatų, nei žodinių ar raštiškų garantijų apie paskolos grąžinimą.

Veikalo vertę dar ypatingai padidina gale pridėtieji priedai - Lietuvos senųjų valstybinių monetų ir įvairių dokumentų fotografijos, be jų trys dideli spalvoti žemėlapiai, kurių pr-

masis vaizduoja Lietuvą XIII-XV amžiuje, antrasis - XVI - XVII amž. (Lietuvos galybės mažėjimas) ir trečiasis - Lietuva XVII -XVIII amž. (valstybės sunykimas, dalijimai).

Pati teksto medžiaga išleista lygiai tokia, kaip buvo II-jė laidoje, taigi, be jokių pataisymų ir papildymų, kas ir nebuvo galima atlikti spausdinant knygą ofseto būdu. Kas nauja šioje laidoje - tai knygos turinys anglų kalba - 10 puslapių, kas taip pat padidina šio leidinio vertę.

Visi knygos egzemplioriai įrišti žalio šilko drobėje su juoje atspaustais aukso raidėmis tituliniais pavadinimais. Prenumeratoriai šį monumentalų leidinį Vokietijoje gavo tik už 16 DM, nors jo 1 egz. savikaina siekė netoli 20 DM. Tenka labai apgailėstauti, kad leidykla nebeįstengė atspausdinti didesnio knygos egzempliorių kiekio. Dabartinis tiražas - 2.500 egz.yra iš tikro per mažas ir toli gražu negalės patenkinti visų lietuviškosios knygos pirkejų.

Ar šiaip ar taip, lietuviškoji visuomenė, pirmoje eilėje šio leidinio rėmėjai - prenumeratoriai, šios senai lauktos ir vertingiausios trentyje knygos pasirodymą sutinka su didžiausiu džiaugsmu. Tokį veikalą smagu ir pasiskaityti, negėda ir svetimiesiems parodyti, nes reta tauta turi tokią garbingą istoriją, kaip mūsų.

PATRIJOS leidyklai, jos savininkui p.Jonui Lenktaičiui, vis dar tebegyvenančiam Europoje, priklauso visų skaitančiųjų ypatinga padėka, kad jis, rizikuodamas viskuo, tokiomis sunkiomis aplinkybėmis surado galimybę šiam veikalui išleisti.

Dailininkas V.K. Jonynas pagamino veikalui specialų aplanką, kuriame nupiešti trys mūsų didieji kunigaikščiai - Mindaugas, Gediminas ir Vytautas Didysis - patys garbingiausieji mūsų istorijos liudininkai.

Į Lietuvų - Latvių vienybės praeitį.

Rašo JONAS NORMANTAS

Mes, lietuviai ir latviai, esame išaugę iš bendro tautos kamieno ir iki šiol jaučiamės esą broliais. Jų broliškumą matome kalbos, liaudies dainų, liaudies meno dideliame panašume.

Lietuvių ir latvių charakteriai dėl ilgo laiko skirtingų gyvenimo sąlygų išsiskyrė. Tenka pažymėti, kad yra dalis lietuvių, kurių charakteris prilygsta latvių charakteriui (suvalkiečiai ir dalinai mažlietuviai) ir latvių, kurie savo charak-

teriu sutampa su lietuviais (letgaliečiai).

Lietuvių ir latvių patrijotai, pastebėję, kad tos brolių tautos, susiorganizavusios į visiškai atskiras valstybes, dar labiau pradėjo tolti viena nuo kitos, sukėlė vienybės sąjūdį. Tas vienybės sąjūdis Nepriklausomoje Lietuvos Respublikoje turėjo organizaciją, vadinamą Lietuvių-Latvių Vienybė, o Nepriklausomoje Latvijos Respublikoje - latviešu-Lietuviešu Vienība. Tas sąjūdis savo veiklą vainikuodavo didžiuliais bendrais metiniais kongresais pamečiui Kaune ir Rygoje (vienas buvo Klaipėdoje.) To sąjūdžio šulų tarpe buvo veikėjų, kurie ragino lietuvius ir latvius susilieti į vieną valstybę (dr. Jonas Sliupas, prof. Volteris ir kt.).

Baltijos valstybių glaudus politinis (bendros Baltijos valstybių užsienių reikalų ministerių konferencijos, bendras Baltijos valstybių atstovas Tautų Sąjungos organe) ir kultūrinis (bendras visų trijų valstybių nepriklausomybių švenčių šventimas, kultūrinių įstaigų ir atskirų profesijų glaudus bendradarbiavimas) veikimas yra minėto sąjūdžio rezultatai.

Lietuva, Latviją ir Estiją raudoniesiems rusams okupavus, ir dargi Latviją okupacijos pretekstu apkaltinant, kad ji su Lietuva sudariusi slaptą militarinę sutartį prieš Rusiją, vienybės sąjūdžio institucijos, kaip ir visos kitos tautinės anų valstybių, okupantų buvo uždarytos ir sąjūdžio veikėjai buvo traktuojami kaip pavojingiausi rusifikacijos ir sovietinės santvarkos priešai. Tačiau sąjūdžio dvasios nei katras okupantas nepasmaugė, tik išžudė žymią dalį to sąjūdžio žmonių, ir sąjūdis dar vokiečių okupacijos metu buvo vainikuojamas pagrindiniu laikraščiu "Baltija".

1945 m. Vokietijoje, anglų zonoje, aiškių vienybės šalininkai pradėjo vėl viešai veikti, sudarydami jau vieną organizaciją, pavadintą latvių-Lietuvių Vienybė - latviešu-Lietuviešu Vienība. Susitarta, kad pagal alfabetą, pirma sakoma ir rašoma latvija, latviai, latvių - latvija, latvieši, latviešu, o pagal kalbos senumą, kalbant ir rašant visur pirma vartojama lietuvių kalba.

1948 m. pinigų reformos paskelbimo dienomis Vokietijoje turėjo įvykti LLV saukiamas įvairių sričių aiškių intelektualų kongresas dėl išsiaiškinimo, kaip naikinti kliūtis, kurios trukdo broliškoms tautoms (latviams ir lietuviams) brolybėje gyventi. Tik, kaip ir daugel tremtinių užsimojimų, taip ir ši reichsmarkė žlugdama nustūmė toliau. Tebuvo pajegta tik po metų (1949.VI.1) sušaukti kongresą, kad ir ne taip skaitlingą, iš pusantro šimto dalyvių, bet kuris savo verte prilygo tėvyneje buvusiesiems kongresams.

Kaip bitės po lašelį

NUOSAVOS LIETUVIŠKOS SPAUSTUVĖS ORGANIZAVIMAS EINA PILNU TEMTU. VISŲ DIDŽIAUSIAS NORAS - KUO GREIČIAU TURĖTI NUOSAVĄ SPAUSTUVĘ. PADEGĖLIAI ORGANIZUOTAI REMIA SPAUSTUVĖS STEIGIMĄ. ENTUZIASTIŠKAS PRITARIMAS VISOJE LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE. DĖJIGŲ ORGANIZACIJŲ PASISAKYMAI.

- Australijos Lietuvių Draugijos ADELAIDĖS Skyriaus Valdyba sveikina lietuviškos spaustuves steigėjus, linki kuo greičiau ją įkurti ir iš savo kuklių lėšų skiria £5 paskolai spaustuves reikalams!

ALD Adelaidės Sk. Valdyba

- Sveikiname lietuviškos spaustuves iniciatorius.

Patyrę apie bandymus įsigyti lietuvišką spaustuve, šio sumanymo vykdytojus "AUSTRALIJOS LIETUVIO" Bendrovę su džiaugsmu sveikiname linkėdami geriausios sėkmės. Tegu šis naujas šviesos židinys paskleidžia skaidriausių spindulių mūsų kietame tremties kelyje ir išvaro platų kultūrinio gyvenimo barą.

Sktn. B. Dainutis

PLSS Australijos Rajono Vadas

Wyr. sktn. A. Krausas

Spaudos Skyriaus Veėėjas

Paskolos gautos iš šių asmenų:

V.J. (prašo pavardės neskelbti)	£10
St. Ausrota, Yallourn, Vic.	" 1
Jonas Sverplys, Beaufort, Vic., siųsdamas £1 rašo: "Linkiu, kad darbas, kurį pradėjote, tikrai pavyktų".	
Pranas Satkus, Langhorne's Creek, S.A.	£ 5
Edvardas Eichenbergas, Langhorne's Creek, S.A.	" 2
Kazys Kriščiūnas, Langhorne's Creek, S.A.	" 2
K.J. (pavardės prašo neskelbti)	" 2
M. Jančiūtė (?), Cowra, NSW (labai sunkiai išskaitoma pavardė, gali būt apsirikimas), siųsdama £2 rašo: "Iki paskolos termino pabaigos dar kartą Tamstoms prisųsiu, kiek mano išgalės leis".	

<u>P.B.</u> (nori likti nežinomas)	£4
<u>J.N.</u> (nori taip pat likti nežinomas)	"1
<u>F. Mikuckis</u> , Bathurst, N.S.W.	"2
<u>Viktoras Kochanauskas</u> , Yallourn, Vic. - "Pilnai pritarėdamas Jūsų užsimojimui, prisidedu, kad ir kuklia, £5 paskola".	
<u>E.P.</u> (nori likti nematomas)	"5
<u>A.B.</u> (prašo neskelbti)	"1
<u>V.G.</u> (nori likti nematoma)	"1
<u>J.S.</u> (prašo neskelbti)	"5
<u>Petras Tirva</u> , South Kuminin, W.A.	"1
<u>T.T.</u> , siųsdama £1 rašo: "Dėl spaustuvės išsigijimo atsisaukimą gavau, ačiū už jo prisiuntimą. Didelių išteklių neturėdama, siunčiu Jums dėl spaustuvės išsigijimo £1".	
<u>Antanas Mickus</u> , Yarraville, Vic., didelis lietuviško rašto ir knygos mylėtojas, siųsdamas £5, rašo: "Linkiu Jums kuo greičiau išigyti nuosavą spaustuvę, o mums tautiečiams yra šventa pareiga prisidėti su pinigine parama. Taip pat linkiu, kad neliktų nė vieno tautiečio Australijoje, kuris neprisidėtų prie nuosavos spaustuvės išsigijimo".	
<u>A. Serelis</u> , Yacka, S.A., siunčia £2 ir rašo: "Kas dėl visokių sugestijų, kur siūloma "A.L." redakciją (ar spaustuvę) suparlamentarinti, priimant visų partijų atstovų (ar visų, kur turėjome Lietuvoje?), tai mano linkejimais ir pasiūlymas, kad redakcija ir spaustuvė priklausytų ne partijoms, bet lietuviams".	
<u>Leokadija Skeirienė</u> , Adelaide, S.A.	£3.
<u>Feliksas Adamonis</u> , Adelaide, S.A.	"1
<u>Zigmas Kalinauskas</u> , Adelaide, S.A.	"1
<u>Matas Janušauskas</u> , Adelaide, S.A.	"5
<u>Antanas Krausas</u> , Melbourne, Vic.	"1
<u>V. Stabingis</u> , Erica, Vic., siųsdamas £2 rašo: "Nors maža suma, bet prie kitų gautų sumų, kaip vandens lašas prie lašo, padės Jums išigyti spaustuvę, iš kurios išeis lietuviškas žodis ir pasklis po platų Australijos kraštą".	
<u>Alg. Kružas</u> , Woomera, S.A.	£1
<u>Vyt. Šeštokas</u> , Newport, Vic., siųsdamas £5 laiške šalia gražių linkejimų rašo: "Tikiuosi, Jūs uždarysite duris partijoms gaidžiams su VLIKu pryšakyje, bet paliksite jas atviras visiems geros valios lietuviams".	
<u>V. Lesauskas</u> , E.Melbourne, Vic.	£1

(tąsa; 7 psl.)

The First "Operation".

The first mass arrests and deportations were carried out on the night of 11th to 12th July 1940, a little over three weeks since the Russian occupation of Lithuania. An NKVD order of 7 July 1940, signed by comrade Antanas Sniečkus, designated the leaders of five "groups" charged with listing the first victims.

The plan directed that a number of "operatives" be assigned as of 8th July 1940, to verify the addresses of prospective victims. The "operational groups" were strengthened by considerable numbers of native officials of the criminal and regular police. The orders directed that the various police chiefs should be forewarned that police officers would be needed for a certain "operation", but the exact number of the officers required was not be revealed. To camouflage the preparations, Zdanavičius, a native chief of the Lithuanian Security Police, was designated to alert the regular police.

Gailevičius, a native Lithuanian, the nominal head of Department II of the Ministry of the Interior, was instructed "to draft" - that is, to translate from the Russian - a special instruction for the conduct of searches and arrests. Copies of the instruction were to be handed to "operational group commanders" on the eve of the operation. Thirty automobiles were to be placed at their disposal in Kaunas, for intergroup liaison. Comrade Sniečkus, First Secretary of the Central Committee of the Communist Party of Lithuania and Director of the Security Department of the Ministry of the Interior, was charged with the task of providing transportation. In anticipation of necessity for sealing up the private quarters of persons to be arrested, Slavinas, head of the Communist Party Secretariat, was directed to prepare, by the 9th of July, 1940, metal seals for making impressions on wax and to provide twenty pocket flashlights.

To ensure the success of the "operation" throughout the country, "operational collaborators" were to be delegated from Kaunas to the following places: 8 operatives to Vilnius, and one operative each to the area centers of Šiauliai, Ukmergė, Marijampolė and Panevėžys. To facilitate the selection of completely trustworthy native police officers, all country police chiefs and area police heads were ordered to submit complete lists of the police personnel in their respective jurisdictions to the Secretariat of the Security Department.

Razauskas, the native Jewish head of the Investigation Division of the NKVD, was charged with the drafting, by the 10th of July, of "orders" for the arrest of all persons named in the lists prepared by the five "groups" designated by Sniečkus in his directive of July 7th. Information concerning persons to be detained was to be "co-ordinated with the data under custody of Gedvila, Minister of the Interior." The task of "co-ordinating" this information was made the personal responsibility of comrade Sniečkus. The aforementioned Razauskas, Chief of the Investigative Division, and Kučinskis, the Warden of the Prison of Kaunas, were directed to organize "the reception" of the detainees and of the property seized during the searches:

"In order to ensure strict isolation, it must be ascertained by the 11th of July, at which time the list of detainable persons will be approved, which persons will be assigned to particular cells. Distribution must be planned so that persons associated in the same case shall not be placed together".

The warden of the prison - there was only one prison in Kaunas in 1940, compared to the several dozen prisons operating there in 1949 - was ordered to prepare, by the 11th of July, enough cells to accommodate 200 additional prisoners. Cadres of prison guards, screened for their reliability, were to be formed. Warden Kučinskis was directed to redouble the prison guards as of July 12th, and Chief Investigator Razauskas was ordered to select a special team of investigators to conduct the interrogation immediately after the arrests. It was ordered that all prospective suspects should be shadowed, beginning with July 9th, and that the Chief of Department II should organize eight "external observation posts" for this purpose.

The plan required that area NKVD chiefs - in this transitional period when the NKVD functioned separately within the building of the Ministry of the Interior of a still "independent" Lithuania - report to their HQ in Kaunas on July 9th, with "the prepared operational materials for the co-ordination of the prospective candidates." They were to receive at that time their special instructions. A special "conditional code for telephonic conversations with Area Chiefs" was devised, as well as a code form for the drafting of reports regarding the "preparation and results of the operation". A scheduled consultation with Area Chiefs would decide which

prisoners should be transported to Kaunas and to Vilnius.

"Because persons among the prospects and among individuals not listed therein who anticipate their detention, may attempt to cross the state frontier," the Frontier Guard Police was to be alerted in force and the frontier with Germany hermetically sealed between July 11th and 16th. Sniečkus was charged with this responsibility.

(To be continued)

S W E E T H E A R T S

By Canon Doyle

It was by the sea that I lived. I loved it when the big ships went past, far out... But most of all I loved it when no trace of man marred the majesty of nature. I have seen sun gleam upon the breakers and strike deep through the green waves beyond, showing up the purple patches where the beds of seaweed are lying.

It was on such a morning that I first saw my old man. He came to my bench just as I was leaving it... He was a man of large frame and fine presence with something of distinction in the set of his lip and the poise of his head. He limped up the winding path leaning heavily upon his stick, as though those great shoulders had become too much at last for the failing limbs that bore them...

He inclined his head in a stately, old-world fashion, and seated himself upon the bench. I could not help watching him out of the corners of my eyes, for he was such wonderful survival of the early half of the century, with his low-crowned, curly-brimmed hat, his satin tie which fastened with a buckle at the back, and, above all, his large, fleshy, clean-shaven face shot with its mesh of wrinkles... As he recovered his breath he took a letter out of his pocket, and putting on a pair of horn-rimmed eye-glasses, he read it through very carefully... I could not help observing that it was in a woman's hand. When he had finished it he read it again, and then sat with the corners of his mouth drawn down and his eyes staring

vacantly out over the bay, the most forlorn looking old gentleman that I ever had seen.

Next morning, at the same hour, he turned up and shared the bench which I had been accustomed to look upon as my own. He bowed again before sitting down, but was no more inclined than formerly to enter into conversation. There had been a change in him during the last twenty-four hours, and all for the worse. The face seemed more heavy and more wrinkled.... The clean lines of his cheek and chin were marred by a day's growth of gray stubble, and his large shapely head had lost something of the brave carriage which had struck me when first I glanced at him. He had a letter there, the same or another, but still in a woman's hand. So I left him with a vague wonder as to who he might be, and why a single spring day should have wrought such a change upon him. So interested was I that next morning I was on the lookout for him. Sure enough, at the same hour, I saw him coming up the hill; but very slowly, with bent back and heavy head. It was shocking to me to see the change in him as he approached.

(To be continued)

EXPLANATIONS - PAAIŠKINIMAI.

P a s t a b: Žodžių tarimas skliausteliuose tik dėl orientacijos. Geriausia nežinomo žodžio ištarimą klausti australą. Netaisyklingų veiksmažodžių duodamos trys formos: bendratis (to go), būtasis laikas (went) ir būtojo laiko dalyvis (gone).

Sweetheart (svythāt) - mylimasis, mylimoji

by the sea - prie jūros

big - didelis

ship - laivas

to go, went, gone - eiti

many, more, most - daug, daugiau, daugiausia (vartojama tik daugiskaitoje; pav. many people - daug žmonių)

much, more, most - daug, daugiau, daugiausia (vartojama tais atvejais, kai daiktavardis neįgyja daugiskaitos formos; pav. much ink - daug rašalo)

trace (treis) - pėdsakas, žymė

majesty (medžesty) - didingumas, didybė

nature (neitše) - gamta

sun (san) - saulė

gleam (glyn) - švitėjimas, blizgėjimas; švitėti, blizgėti

breaker (breiker) - banga

upon - ant

strike (straiik) - kirsti, smogti

deep - gilus

wave (ueiv) - banga, vilnis; garbana

beyond - anapus

show up - pasirodyti, aikštėn iškilti

purple (pėrpl) - purpurinės spalvos

patch (peč) - lopas

seaweed - jūros žolė

beds of seaweed - jūros žolių sluoksniai, klodai

see, saw, seen - matyti

bench - suoloelis

just (džast) - kaip tik

a man of large frame and fine presence - stambaus sudėjimo ir
geros išvaizdos žmogus

distinction (distinkšn) - skirtingumas, išsiskirias

set of the lip - veido išvaizda

poise - lygsvara

limp - šlubuoti

path (pats) - takas

winding (vaining) - išsiraitęs

leaning - pasviręs

heavily - stipriai, sunkiai

stick - lazda

though (dhou) - nors

shoulder - petys

at last - galiausiai, pagaliau

failing - trūkstamas, stokojamas

limb - narys, sąnarys; šaka

incline - palenkti

stately (steitly) - didelis; puikus

seat oneself - atsisėsti

to watch - stebėti

wonderful - stebetinas

survive (sėrvaivl) - pergyvenimas

crowned - vainikuotas

low-crowned, curly-brimmed hat - žema skrybelė plačiais užrai-
tytais kraštais

satin - šilkinis satinas
 tie (tai) - kaklaraištis
 fasten (fesn) - pritvirtinti
 buckle (bakl) - sagtis
 large (lādž) - didelis
 fleshy - mesingas
 shave - skusti (barzdą)
 face (feis) - veidas
 shot with a mesh of wrinkles - padengtas raukšlėmis
 recover - atgauti
 breath (breth) - kvėpavimas, alsavimas
 to take out, took, taken - išsiimti
 horn-rimmed - kauliniais rėmeliais
 carefully (kerfuļy) - rūpestingai
 observing - stebėdamas
 again (egein) - vėl, dar kartą
 corner - kertė; kampas
 mouth - burna; snukis
 draw, drew, drawn (drō, drū, dron) - traukti; piešti
 stare (stē) - sustingusiai žiūrėti, pastyręs žvilgsnis
 vacantly (vakently) - tuščiai
 bay - maža jūros įlanka, uostas
 forlorn - paliktas, apleistas
 ever - bet kada
 turn up - pasisukti
 share - dalintis; dalis; akcija
 accustom (ekastem) - priprasti, įprasti
 bow (bau) - nusilenkti
 formerly - anksčiau, pirmiau
 to enter into conversation - pradėti pasikalbėjimą
 change - pakitimas, permaina
 during - laike
 seem - atrodyti
 cheek - skruostas, žandas
 chin - smakras
 mar (mē) - iškreipti, sudarkyti
 growth (grouth) - išsivystymas; augimas, ūgis
 stubble (stabl) - ražiena
 shaply (šeiply) - simetriškas, gerai nuaugęs
 brave - narsus, drąsus
 carriage (keridž) - laikymasis
 strike, struck, struck - mušti, kirsti, suduoti

glance - žvelgti
 vague (veig) - netikras, neaiškus
 wrought (rot) - apdirbtas, nukaltas
 look-out - saugojimas, sargyba
 sure enough (šior innaf) - iš tiesų, ištikrujų
 bent - lenktas, nuolinkis
 shocking - baisus
 approche - prisiartinti, artėti

 "WE MUST BE FRIEND MIGRANTS"

The necessity for all sections of the community to adopt a friendly and sympathetic attitude to foreign migrants to ensure the success of the Federal Government's migration policy was stressed by representatives of the Good Neighbor Council at Maughan Church Pleasant Sunday Afternoon yesterday.

The chairman of the council (Mr. R. J. Coombe, S.M.) said that local Good Neighbor Councils had been established at Gawler, Woodville, Port Adelaide and Glenelg, where there were big migrant centres.

Others would be formed as the need arose, he added.

The chief barrier to the friendly assimilation of foreign-born migrants was the language difficulty.

"Tremendously Shy"

Didžiulis baiminimasis

He urged church and other bodies not to be disheartened if their friendly overtures to New Australians seemed to be coldly received.

They should persevere, realising that the newcomers were tremendously shy due to their inability to converse freely in English.

"Australians must not make the error of expecting the new citizens to be invariably exemplary in their conduct," Mr. Coombe said.

"They do not know many of our laws - but neither do many Australians."

Trade Union Help.

The secretary of the SA branch of the Australasian Society of Engineers (Mr. A. B. Thompson) said that the trade union

AUSTRALIJOS LIETUVIS . . . - 29 - . . . 1950 m. birželio 12 d.

movement had assisted New Australians who had trade classifications, although they were under Government contract.

Employers could, and should, help by not exploiting New Australians, and help tradesmen among them by advancing them money to buy tools, he said.

Mr. J. T. Ashton, of the Immigration and Tourist Bureau, said it was idle to pretend that the influx of thousands of non-British migrants was not fraught with difficulties and some dangers.

"Unrealistic View".

Any suggestion that migration should not be permitted until all Australians were adequately housed was "quite unrealistic."

"Moreover, if we treat migrants as inferiors," he added, "they will inevitably withdraw into national groups which may well become a menace to our national security in the event of another war."

The success of the Government's migration policy would depend on the attitude of all Australians, he added.

(The Advertiser).

adopt - priimti

attitude (etiŕjud) - laikymasis

stress - pabrėŕti, atkreipti

chief barrier - pagrindine, didŕiausia kliūti

urge - raginti

dishearten (dishaten) - atimti norą (dirbti)

overture - čia: kreipimasis, apsiėjimas

persevere - užsispirti, nesiliauti

converse - kalbeti

expect - laukti, lūkėti

invariably - nepakeičiamai, pastoviai

assist - pagelbėti, padėti

trade - profesija, profesinis

exploit - išnaudoti

advance - avansuoti, duoti avansą

tool - darbo įrankiai

it was idle to pretend - būtų netikslu norėti

influx - įplaukimas, infiltracija

frought (frot) - pakrautas, pilnas

inferior - žemesnis, pavaldinys

=====

ARGENTINA

(mūsų koresp. Leon. Kančauskas)

- Gausiai Argentinos lietuvių kolonijai, kaip kitokie meno vienetai taip ir dramos teatras yra labai reikalingas ir visų laukiamas.

Paskutiniu laiku, atvykus daugiau scenos meną mėgstančių tautiečių, Lietuvos valst. teatro aktoriumi Juozui Valen-

tinui kilo mintis steigti dramos studiją, ką jis ir pradėjo vykdyti.

- Gegužės mėnesį Argentinos Lietuvių Šv. Cecilijos chorui sukako 20 jo veiklos metų. Nuo choro įsisteigimo iki dabar jam tebevadovauja energingas dainos ir guzikos mėgejas muzikas - kompozitorius Vaclovas Rymavičius. Si sukaktis buvo plačiai paminėta vietos lietuvių spaudoje ir scenoje.

- Netoli Buenos Aires centro viena žemės pardavimo bendrovė sutiko parduoti 500 žemės sklypų lietuviams kolonijos steigimo tikslu. Centre tų sklypų užplanavo aikštę "Lietuva", o apie ją esančią žemę virš 200.000 pezų vertės padovanojo kultūrinių lietuvių institucijų statybai. Lietuviai sklypus gausiai perka, o vietos lietuvių inžinierių sąjunga planuoja pravesti bendrą statybą.

VOKIETIJA

Lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimas.

Vasario 15-16 d.d. Lietuvių Liuteronių Bažnyčios Egziliinė Vyriausybė sukviėtė lietuvių krikščionių jaunimą į Imbshauseno Pasaulio Liuteronių Sąjungos (Lutheran World Federation) studijų centrą. Atvyko apie 80 dalyvių iš visų centrų, jų tarpe didžiausia dalis išskringuotų.

Buvo atkreiptas vadovaujančių asmenų dėmesys į SOS šaukiantį mokyklinį jaunimą, pabrėžiant jų atsakomybę prieš jaunąją mūsų kartą ir mūsų tautą. Paskutinio vakaro diskusijose jaunimas atkartotinai prašė Liet. Ev. Liut. Bažn. Vyriausybę, kad ji kol nevelu, prisidėtų prie šio klausimo išjudinimo ir jo sprendimo.

Vasario 16 d. minėjimas pradėtas iškilmingomis pamaldomis bažnyčioje. Vietos vokiečių kunigas sveikino dalyvius Šv. Rašto žodžiais: "Galingieji bus pažeminti, o silpnieji paaukštinti."

ti." Po to buvo pagerbti tylos minute žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Vargonais grojo didelis lietuvių bičiulis latvis prof. Smits. Pamaldos baigėsi himnu.

Sventės minėjimo proga kursantus sveikino Pasaulio Liuteronių Sąjungos atstovas amerikietis kun. Nelsonas. Nuoširdų žodį tarė Pas. Liut. S-gos studijų centro vedėjas prof. Smits, išskeldamas mūsų tautos vertybes.

Paskaitas skaitė Liet. Ev. Liut. Bažnyčios tremtyje senjoras kun. Keleris, doc. dr. Kavolis, prof. Smits, kunigai Urzdė (latvis), Jurksaitis, Simokas ir Stanaitis. (Lietuvis 11 N)

Ši korespondencija turėtų paskatinti lietuvius katalikus sudaryti kontaktą su latviais katalikais. Latvių tautos katalikų procentas yra net didesnis kaip lietuvių tautos evangelikų procentas. - Parodant geros valios ir aiškių skirtingos religijos galetų pasitarnauti ne aiškių skaldymui, bet vienišimui. J. N.

IŠDUODA RUSAMS

Hessenų provincijos vyriausybės įstaigos Bensheim - Auerbach išakė gražinti į rusų zoną Vokietijoje dvi iš ten atbėgusias lietuvių šeimas, kurios, nelegaliai peržengusios sieną, paprašė Vokietijos vyriausybės apsaugos. Vokiečiai neatširdžėlge į faktą, kad šie lietuviai yra tikri politiniai pabėgėliai iš rytų ir, kaip tokie, reikalingi prieglaudos vakaruose. Toks Vokietijos įstaigų sprendimas padarė labai neigiamą išpūdį tremtinių tarpe. Po to imta net kalbėti, kad vokiečiai, jeigu tik įgys daugiau galios, stengsis nusikratyti ir kitais Vokietijoje gyvenančiais tremtiniais, kurie neturės galimybės išemigruoti į kitus kraštus.

6000 LIETUVIŲ UŽ STOVYKLOS RIBŲ.

Šiuo metu britų zonoje už stovyklos ribų gyvena apie 6.000 registruotų lietuvių. Tai daugiausia mūsų tautiečiai iš Mažosios Lietuvos, kuriems buvo atsakyta IRO globa. Be abejo, lietuvių skaičius ten yra žymiai didesnis, tačiau daugelis, dėl suprantamų priežasčių, vengia pasisakyti esą lietuviai. Dauguma jų yra susitelkę į PLB apylinkes. Didesnio gyvumo rodo 33 didesnes apylinkes.

STIPRĖJA EVANGELIKŲ SPAUDA

Gegužės mėnesį britų zonoje buvo išleistas naujas tremtinių evangelikų laikraštis - "Mūsų Pasaulis". Apimtis - 28 rotatoriumi spausdinti lapai. Adresas: "Mūsų Pasaulis", (16)

AUSTRALIJOS LIETUVIS - 34 - 1950 m. birželio 12 d.

BUTZBACH, Resettlement Center, Germany.

Jau pora mėnesių Schw.Gmuendo stovykloje kas dvi savaites leidžiamas "Jaunimo Ratelis" (redaguoja P. Jasiukonis). Šis laikraštis yra evangeliškojo lietuvių jaunimo organas.

BRITŲ ZONOJE 4.000 LIETUVIŲ

Nežiūrint emigracijos, britų zonoje vien tik tai tremtinių stovyklose gyvena apie 4.000 lietuvių. Visi jie yra paskirstyti mažesniais kiekiais po 31 stovyklą.

P.L.B. STATUTO REIKALAI.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos krašto valdyba jau paruošė savo organizacijos statutą ir išteikė vokiečių teisėjams jį patvirtinti. Yra davių, kad vokiečiai jį pažiūrės palankiai ir, galimas dalykas, priims. Bonos vyriausybei išteikti memorandumai, kuriuose prasoma mūsų tremtinius apsaugoti vokiečių pabėgėliams. Labai galimas dalykas, kad Statutą dar reikės suderinti su Jungtinių Tautų Organizacijos charta.

P.L.B. BRITŲ ZONOS SUVAŽIAVIMAS.

Diepholzo stovykloje V.7 d. įvyko britų zonos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovų suvažiavimas. Suvažiavo apie 20 atstovų. Prezidiuman išrinkti Sutkus, Makarskas, Bliumfeldas ir Špilmanas. Suvažiavimas aptarė visus organizacinius klausimus, ypač pasiliekančiųjų reikalus. Britų zonos apygardos komitetan išrinkti: pp. Zundė, Simonaitis, Glemža, Karalius, Sutkus.

KĄ DIRBŲ NEIŠEMIGRAVE DP

Vokiečiai, perimdami neišemigravusius DP, labai sunkiai sprendžia jiems darbo parinkimo klausimą. Blogiausia yra tai, kad šiuo metu Vokietijoje yra nemaža bedarbė ir nėra galimybės surasti tremtiniams užsieniečiams darbo. Sunkiausia našta čia krisianti vokiečių socialinėms įstaigoms, kurios turėsiančios bedarbius tremtinius paremti finansiškai, mokant jiems vokiečių įstatymuose numatytas pašalpas.

P.L.B. BLEGIJOJE

Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Vyr. Valdyba Belgijoje šiuo metu nutarė paklausti VLIKO raginimo ir persiorganizuoti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. LTB organai liekasi ir toliau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Belgijos krašto organais.

PASITARIMAI EINAMAISIAIS KLAUSIMAIS.

Adelaide - Birželio 4 dieną ALD Adelaidės sk. Valdyba sukviė visuomeninių bei kultūrinių organizacijų atstovus aptarti eilę klausimų, kurie šiuo metu aktualūs lietuvių bendruomenei.

Pasitarimui pirmininkavo Valdybos pirmininkas dail. Antanas Rūkštelė. Be Valdybos narių, dalyvavo Dr. Kun. P. Jatulis, C. Petrikas, teis. Vl. Požėla, teis. Plokštis, tautinio choro vadovas V. Šimkus, taut. šokių vadovas V. Ratkevičius, Sporto klubo "Vytis" atstovas J. Riauba ir eilė kitų asmenų.

"A.L." redaktorius J. Glušauskas padarė informacinį pranešimą apie steigiamą lietuvišką spaustuvę. Visi dalyviai pripažino, kad lietuviška spaustuve yra svarbus indėlis į lietuvių tautinę kultūrą ir todėl jos steigimas visapusiškai remtinas.

Pirm. A. Rūkštelė painformavo, kad persiorganizavimas į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kuris buvo nutartas 1949.XII.30d. visuotino ALD-jos narių suvažiavimo, sunkiai vyksta (tiksliau sakant, nevykdomas). Jau du kartu ALD Adelaidės skyriaus Valdyba kelė šį klausimą Centro Valdyboje, bet atsakymas gautas nepatenkinamas. Siūlo susirinkimui šį klausimą diskutuoti, nes persiorganizavimas į PLB-nę yra jau reikalas pribrendęs ir nevilkinamas, atseit, visuotino suvažiavimo nutarimas turi būti vykdomas. Po gana gyvų diskusijų šiuo klausimu buvo nutarta dar kartą kreiptis į ALD Centro Valdybą, o jeigu ji ir toliau šio nutarimo nevykdys - tada svarstyti konkrečias priemones, kaip tą visuotino suvažiavimo nutarimą įvykdyti.

Birželio 14-ąją, Lietuvių Tautos Genocido dieną nutarta iškilmingai paminėti. Minejimą ruošia ALD Adelaidės skyrius, bendradarbiaudamas su kitomis lietuviškomis organizacijomis.

Tautinio choro vadovas V. Šimkus pranešė, kad vienam choro dalyviui, kuris dalyvavo koncerte prieš maždaug 3 mėnesius Repatriation General Hospital'e, buvo pažadėta apmokėti turėtus nuostolius, nes jis buvo išskviestas iš darbo. Iki šio laiko šis reikalas nesutvarkytas, ir dėl to pašlijo choristų tarpe pasitikėjimas tiek choro vadovu, tiek ir Draugijos Valdyba; choro sąstatą dar sunkiau sudaryti ir išlaikyti. Šis reikalas susikomplicavo ne tiek dėl atlyginimo, kiek dėl principo: pažadas turi būti ištesėtas. Susirinkimas priėjo išvados, kad toks palyginamai smulkus klausimas turi būti tuojau likviduotas, kad nedrumstų nuoširdaus bendradarbiavimo. Baigus šį ne taip jau malonų klausimą, p. V. Šimkus išskubėjo į choro repeticiją...

Buvo iškeltas reikalas išleisti tremties medali. Šiuo reikalu susirinkimas pasisakė teigiamai, tačiau trūkstant konkretesnių davinių, nutartą šį reikalą svarstyti vėliau, surinkus reikalingus davinius dėl medalia kainos ir pan.

Svarstyta pasiūlymas įsteigti savišalpos kasą. Susirinkimas mano, kad klausimas svarbus, tačiau šiam kartui šis klausimas nebuvo visapusiškai paruoštas. Prašyta Teisininkų Draugijos Valdybą sekanciam pasitarimui paruošti konkretų projektą, ką D-jos pirmininkas Vl. Požėla ir pažadėjo atlikti.

Namų statybos kooperatyvo organizavimas diskutuotas gyvai ir plačiai. Šis svarbus reikalas bus dar svarstomas sekanciam susirinkime, surinkus daugiau davinių.

Sekantis susirinkimas numatytas po 2-3 savaičių.

L A I Š K A S R E D A K C I J A I dėl V. Petruškevičienės straipsnio, tilpusio AL 11 Nr., liečiančio Velykų papročius Lietuvoje ir lietuvių tarpe Australijoje.

Negalėdami dėl vietos stokos Woomeros Aido laiško ištisai atspausdinti, duodame tik ištraukas.

Laiško autorius rašo: "Straipsnio autorė bereikalingai pabrėžia, kad buvo mestas neteisingas kaltinimas visiems Australijoje gyvenantiems lietuviams. Šitas kaltinimas buvo mestas Woomeros ir tik kai kuriems lietuviams, o Woomeros lietuviai dar toli gražu neatstovauja visus Australijoje gyvenančius lietuvius". Toliau laiško autorius rašo:

"Kad buvo geriama ne Velykų dieną, bet Didįjį Penktadienį ir Šeštadienį, negražu būtų užginčyti. Kaip autorė pati sako, buvo gražus lietuviškas pobūvis prie gražiai, pagal lietuviškus

panočius paruošto stalo. Kad buvo gražiai paruošta - neginčiju, bet kodėl buvo ieškoma net antroje stovykloje tautiečių, kurie sutiktų dalyvauti perankstyvoj Velykų viešnagėj, nes vietos rimtesni tautiečiai nesutiko sėsti už taip dailiai paruošto stalo, - jiems atrodė, jog ne laiku tas pobūvis. Autorė rašo, kad visi Woomeroy gyveną lietuviai dalyvavo toje perankstyvoje puotoje. Norėčiau paklausti autorės, kiek lietuvių tuo laiku buvo Woomeroy? (Velykoms pasiliko 20 vyrų, gi dalyvavo 6-7)."

Toliau Womeros Aidas sako, kad kitataučių akyse tokie dalykai atrodo nekaip tai visiems suprantama. Baigdamas laišką Womeros Aidas rašo: - "Visai nesileisčiau į ginčą, jei autorė būtų prisipažinusi, jog šventė buvo peranksti pradėta, nes buvo bijoma, kad nesuvystų žalios rūtėlės, nesugestų kumpiai ir kiaušiniai."

"Taigi, sustokime ir bent išsiblaivę pagalvokime".

Redakcija: Manome, kad tolimesnis pasikeitimas nuomonėmis būtų nereikalingas ir neįneštų nieko nauja, todėl vertėtų ginčą baigti.

PIRMAS PRALAIMĖJIMAS !

Birželio 1 d. "Vyties" krepšininkai susitiko su Panthers ir laimėjo 39 : 28 (24 : 14).

Susirgus krepšininkui Ignatavičiui, birželio 8 d. įvyko pirmenybių rungtynės VYTIS - O.B.J. stipriausia australų krepšinio komanda. Šį kartą teko pralaimėti. Rezultatas OBJ-VYTIS 46 : 38 (22 : 19).

Ateinantį ketvirtadienį įvyks VYTIES krepšininkų susitikimas su praėjusių metų Pietų Australijos meisteriu Kingston.

JuRa

ISISTEIGĖ AKADEMINIO SKAUTŲ SAJUDŽIO ADELAIDĖS SKYRIUS.

Gegužės 28 d. Adelaidėj įsiteigė Akademinio Skautų Sąjūdžio Adelaidės skyrius. Valdybon išrinkta: pirmininkas-senj. V. Ilgūnas ir vicepirmininkė-senj. Br. Mockūniene. Paprastai studentai visada ir visur yra pats energingiausias elementas. todėl reikia tikėtis, kad jie ir Adelaidėj, susiorganizavę, parodys savo gajumą. (t).

- Adelaidėj steigiamas mišrus choras - visos tautietės, galingos dainuoti, nuoširdžiai kviečiamos atvykti sekmadieniais 7 val. vakare į salę prie mūsų bažnyčios.

=====

MASKVOS REVELIACIJOS DĖL KARINIŲ BAZIŲ.

Maskvos radijas paskelbė žinią, esą Britų užs. reikalų ministerija visai slap- tai užklausiusi Australijos vyriausybę paaiškinimų dėl perleidimo J.A. Valstvbems karinių bazių Australijos teritorijoje.

Klausimas liečia Naująją Britaniją, Naująją Islandiją, Manus salą ir šiaurės-rytinę Naujosios Gvinejos dali. Pasak radiją, susitarimas perleisti šias sritis J.A. Valsty- bėms buvo sutartas Canberroje tarp Australijos ir Amerikos at- stovų.

Esą, Britai kaltina Australijos vyriausybę, kad ji nerado reikalo painformuoti Britų vyriausybę nei apie pasitarimus nei apie jų rezultatus.

Toliau radio sako: "Amerikos karinių bazių statyba Austra- lijos salose reiškia tolimesnį JAV karinių bazių išpletimą Pa- cifike ir išstūmimą iš tenai Britų interesų".

MINISTERIŲ KABINETAS SVARSTO ŪKIO POLITIKOS PROBLEMAS.

Federalinis ministerių kabinetas pradėjo svarstyti valsty- bės ūkio ir finansų politiką ir ruošti ateinantiems finansini- metams valstybės biudžetą. Numatoma svarstyti Australijos pi- gų vertės klausimą, kylančių kainų lygmenį, kai kurių ūkio ša- kų subsidijavimą, panaikinimą sviesto ir arbatos normavimo, do- lerių nedaugiau reikalus ir eilę kitų klausimų.

DAUGĖJA DIRBANČIŲJŲ AUSTRALIJOJE.

Kovo mėnesio pabaigoje visoje Australijoje dirbančiųjų as- menų skaičius pasiekė 2.527.000 arba 31% viso gyventojų skai- čiaus. Padidėjimas per metus laiko siekia 90.400, t.y. DP imi- grantų skaičius.

Lyginant su JAV-bėmis, kur dirbančiųjų skaičius siekia 60 milijonų arba 40% visos tautos, matome, kad Australijoje dau- giau tinginėjama...

- Australijos vyriausybė nutarė pasiųsti į Malajus savo avia- cijos dalinį transporto tikslams. Įgula su pagalbinio personalu numatoma 168 asmenys.

IŠ DIDELIO DEBESIO - MAŽAS LIETUS.

Komunistinio jaunimo demonstracija Berlyne gegužės 28 dieną, kuriai taip rūpestingai ir ilgai ruošiasi ir skirta tiek daug reikšmės, visiškai sugniūžo vakariečių tankų šešelyje. Paaiškėjus, kad amerikiečiai, anglai ir prancūzai ne juokais pasiruošę sutikti galimą "invaziją", komunistai nė nebandė daryti provokacinio žygio.

Ta proga 39 policininkai ir 11 demonstrantų perbėgo į Vakarines zonas ir paprašė vakariečių globos. Be abejonės, būtų dar daugiau perbėgę, bet buvo galima išsiskirti iš "gretų".

Tai, iš šalies žiūrint, galutini demonstracijos rezultatai.

NEPRIPAŽIŠTAMA LENKIJOS-VOKIETIJOS SIENA.

Ryšų sąžinia iš Varšuvos, kad Lenkijos ir Rytų Vokietijos vyriausybės galutinai susitarusios patvirtinti Lenkijos-Vokietijos sieną, einančią Oderio-Neisse upių linija. Britų užsienių reikalų ministerijos atstovas pareiškęs, kad tokio susitarimo Britai nepripažįsta.

Kiek anksčiau, kaip žinome, panašų pareiškimą šiuo reikalu yra padarę ir JAV atsakingi pareigūnai.

Taigi, dar viena "dagtis" lieka rusenanti...

LIKVIDUOJAMA KOMUNISTŲ PARTIJA JAPONIJOJE.

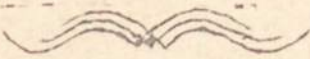
JAV vyr. kariuomenės vadas Gen. MacArthur įsakė suimti visus komunistų partijos centro komiteto narius, viso 24 asmenis. Komunistų partija Japonijoje numatoma netrukus likviduoti.

Birželio dieną įvykusiame Aukštųjų Rūmų atstovų rinkimuose komunistų partija tegavo vos 1 atstovą iš 132 atstovų skaičiaus. Daugiausia laimejo socialistai, kurie turės viso 60 atstovų (laimejo 18 vietų), ir yra stipriausioji partija po liberalų, kurie turės apie 61-70 atstovų.

Menkejanti komunistų partija bus visai užgniaužta.

Parąšteje

Rašo M. MARIUS

ANĄ SAVAITGALĮ DVIGUBAI PAKARTOTAS "PIRMAS SKAMBUTIS", KAIP KAD SAKOMA, PRAEJO "SU DIDŽIAUSIU PASISEKIMU". (TIKRAI, BE IRONIJOS!) IR VISIEMS VAIDINTOJAMS, IR REŽISIERIUI YPATINGAI, PER MAŽA VIEN TIKTAI ŠILTAI IR NUOSIRDŽIAI PASTAUSTI RAŃKAS. SCENA, TAI, TŪR BUT, TRAGIŠKIAUSIAS MENAS. YPAČ NE

profesionalų scena. Juk ištisų mėnesių kantrus darbas konkrečiais rezultatais tepasireiškia per vieną-kitą poros valandų spektaklį. Gal nors mažą moralinį atpildą adelaidiškiems scenos entuziastams suteiks faktas, kad ne vieno jautresnio žiūrovo akys buvo sudrėkusios... Lietuviškas žodis vis dėlto dar yra nepalūžęs ir daug galingesnis už visą holywoodinės celuliozės blizgesį!

NUOSTOLIS ADELAIDEI! Ir nemažas! Paulius Rūtenis išvažiuoja!

Išivaizduoju, kaip profesoriai Raulinaitis su Žemkalniu, kaip ponai Mioldažys su Baltrūnu (visi šitie tautiečiai vadovauja Melbourne lietuvių organizacijoms) džiaugsmingai trina rankas. Teisingai, Paulius Rutenis išvyksta Melbourne. Ne todėl, kad jis būtų užsimanęs pakeisti klimata. Ne. Priežastis malonesnė: J. C. Williamson teatro b-vė P. Rutenį užangažavo dalyvauti savo pastatymuose...

P. Rutenio nuopelnai Adelaidės lietuvių kultūriniam gyvendime yra neištrinami. Jis suorganizavo scenos mėgėjus, be jo lainos neapsiejo jokie minejimai-koncertai, jis ir savo atskirus rečitalius ruošė... Be to, jis pastaruoju metu tvarkė vienišintelio Adelaidės kabareto programą, kurioje ir pats dalyvavo Romeo Daras slapyvarde.

Deja, jo planai čia statyti "Živilę" ir "Buhalterijos klaidą" sudužo. Tačiau mes tikime, kad jis dirvą lietuviškajai scenai ras ir Melbourne.

Sėkmės!

VALSTYBĖS TEATRO UŽKULISIŲ intrigos buvo viena idomiausių Kauno kavinių tema. Dėl intrigų susilipdė nė stiprus dramos kolektyvas Vokietijoje. Dėl intrigų ir Amerikoje aktoriai sunkiai susijungia ir net S. Pilka pasitraukė iš savo sukurto "Lietuvių Teatro" Chikagoje. Intrigų pasirodo esama ir adelaidiškių vaidintojų tarpe. Vienas vaidintojas paskutiniu momentu

atsisakė vaidinti, jo žodžiais tariant, nes per pirmą spektaklį jam nebuvo suteikta gėlių... (sic!). Spektaklis neišėjo, nes to gėles mėgstančio artisto rolę be ypatingo vargo patikiai eksprontu atliko kitas vaidintojas...

A T G A R S I A I...

Taip, PARAŠTĖS atgarsiai jau pradeda rekošetu atsimušti ir į šių cilučių autoriaus rašomąjį stalą laiškų pavidale. Ir tai puiku! Juk viena svarbiausių PARAŠTĖS atsiradimo priežasčių ir buvo skaitytojų išjudinimas, paskatinimas aktyviau įsijungti į "A.L." puslapius. Dėl to, gal būt, PARAŠTĖJE kartais ir radikaliau pasisakyti bandoma (mat, greičiau reakciją sukelia) dėl to ir cenzūros (net redaktoriaus) ji nelabai mėgstama paisyti...

TAUTIETIS T. NEIŠKENTĖ ir iš Melbourn'o atakuoja PARAŠTĖJĄ dėl "A.L." Nr.9 tilpusių minčių apie Gegužės Pirmąją. Gerb. T. abejoja, ar Pirmoji Gegužės tikrai esanti tautų solidarumo šventė. Jis pamiršęs, kad ši diena kildinama iš romėnų dievaitės Floros šventės savo dabartinį charakterį teigavo po 1890 metų tarptautinio socialistų kongreso Paryžiuje, kur Gegužės Pirmoji buvo deklaruota darbo diena. Ir todėl gerb. T. siūlo tą dieną palikti "kioskų nacionalizuotojams", o tautų solidarumui simbolizuoti, gal būt, atsirastų ir kita proga...

Manding, Gerb. T. daro vieną esminę klaidą... bijodamas ano socialistų kongreso, atrodo, tik dėl žodžio "socialistai" Juk jeigu mes kartu su Gerb. T. sutiktume, kad socializmą reikia ignoruoti, tai jo išvedžiojimai būtų visai logiški. Tačiau esu įsitikinęs, kad istorine prasme socializmo negalime vertinti partinės politikos prasme, o kaip XIX a. industrilizacijos eksploatuojamų dirbančiųjų masių kovą už "fair deal". Juk Gegužės Pirmoji savo simbolinę reikšmę įgavo dar 1884 m. Amerikoje per USA profesinių sąjungų kongresą (kuris niekadoms nebuvo dominuojamas politinio socializmo!), kur buvo nutarta, kad nuo 1886.V.1 turi būti visuotinai įvesta darbo diena. Gerb. T. minimas 1890 m. kongresas Paryžiuje tapatvirtino amerikonišią nutarimą ir tai dienai dar tesuteikė tarptautinio solidarumo charakterį.

Jausdamas nuoširdų respektą Gerb. T. nuomonei, lieku prieš savosios. Šiandieną 2 milijardai dirbančiųjų turi tureti simbolinę dieną savo kovoje už vieną geresnį pasaulį! (nebūtinai juk dogmatinio marksizmo prasme).

=====

DAR VIENAS ATGARSIS.

R. Marius savo PARAŠTĖJE mėgsta ironizuoti. Reikia pripažinti, kad tas jam kartais neblogai pasiseka, tačiau "A.L." Nr 9 jis vis dėlto smarkiai prašove pro šalį.

Jo užklausimą p. J. Cicėnui "kaip pavadinsime Sibirą iš-tremtuosius", galima drąsiai pavadinti "kibimu prie žodžio".

Noriu tikėti, kad p. Marius, skaitydamas žurn. J. Cicėno straipsnį "A.L." Nr8, šurato straipsnio prasmę.

J. Cicėnas nenagrinėja, kas mes esame - tremtiniai, politiniai emigrantai, pabėgėliai ar pan., jis tik iškelia faktą (daugumoje cituodamas kalb. Dambros žodžius), kad mes imame pamiršti, ar nenorime prisipažinti, kas iš tikrųjų esame, ieškodami savajai buičiai naujų apibrėžimų, kaip: naujakuriai ar naujieji ateiviai, kas atsiduoda lygiai tuo pačiu, kaip "mūsų naujoji tėvynė" ar "mūsų antroji tėvynė". Lyg, kol mes gyvenom Vokietijoje buvom tremtiniais, bet išvykę į Ameriką, Australiją ar kitur, jau pasidareme "buvusiais" tremtiniais. Argi krašto pakeitimas pakeitė mūsų būklę?

Dėl pačios tremties sąvokos galima būtų taip pat pasiginčyti.

Argi ne tas pats ginklas lydėjo mūsų tautiečius Sibirą, o mus į Vakarų?

Argi nevykome iš savosios žemės skausmo suspaustomis širdimis, kas vienas žingsnis atsisukdami atgal ir nematydami nieko pro srūvančias ašaras?

Argi nešalino mūsų iš tėvynės slenkanti į kraštą didžiulė armija?

Argi mes nesam, kaip kariai skirtinguose frontuose?

Sąvoka "tremtiniai" prigijo Vokietijoje, kur mes priklausėme tremtinių bendruomenei. Ir aš stebiuosi, kodėl p. Marius tuo klausimu tik dabar susirūpino? Argi gyvenant Vokietijoje tūkstančius kartų linksniuojamas žodis "tremtiniai" jam niekuomet neužkliuvo?

P. Mariaus iškilmingas pranešimas, jog žurn. J. Cicėnas "nori būti tremtiniu" daugelio tautiečių nei kiek nenustebino, nes yra daugel tokių, kurie taip pat, kaip p. J. Cicėnas, anot Mariaus "nori būti tremtiniais".

V. Neverauskienė.

Adelaide, 1950.V.22 d.

=====

Dr. Didžys, Melbourne, Vic. £1
 M. Musinskas, Rushworth, siūsdamas £1 sako: "Lai šis pažas įnašas sustiprina ir pagreitina įgyvendinti Jūsų uždavinį tikslą, kurio vaisiais man, vienam iš daugelio skaitytojų teks tikėtai džiaugtis".

Anastazija Bontionė, Wacol East, Qld., siunčia £1 ir sako, kad tai yra auka, ne paskola.

Aleks. Kontvilas, Woodside, S.A. £5

Kun. Pr. Vaseris, Melbourne, Vic. "2

Br. Vanagas, East Melbourne, Vic. "2

Aleks. Žilinskas, Railton, Tas.: "Svaras po svaro ir "Australijos Lietuvis" bus tvirtesnis ir gražesnis" ir čia pat įdeda savo dalį - £1.

S. Visockis, Sydney, NSW, linkėdamas sėkmingai įkurti lietuvišką spaustuve įdeda ir £3.

Brangiausia auka, gal būt, yra penkių tautiečių, kurie dirba ant geležinkelio linijos Pietų Australijoje ir vos prieš mėnesį sudegė jų, kartu su palapinėmis, visas menkas turtas... Spaustuvei paskolą jie atsiuntė organizuotai. Štai jie:

Aleksas Alkevičius, Brachina, S.A. £2

Juozas Alksas " " "2

Antanas Jablonskis " " "2

Benjaminas Duoba " " "2

Bronius Vašcega " " "1

Visos šios sumos gautos iki VI.9 d. intinai. Vėliau gautos bus paskelbtos sekančiame "A.L." numeryje. Visus apsirikimus bei klaidas, jeigu tokių būtų, prašomė patėmyti ir mums tuoj pat pranešti.

ALLB-vė jau apžiūrinėja vieną kitą pasiūlytą spaustuve. Atrodo, kad nuosava spaustuve gali būti įgyta greičiau, negu mes galvojame.

Kitus tautiečius kviečiame aktyviai jungtis į talką.

Bendromis jėgomis, visi po nedaug, kaip bites, sukursime didelį lietuviškos kultūros židinį!

ALLBendrovė

"... Ir Gervazas MAUKELĖ nutarė iki minimumo sumažinti kasdieninį savo "potų" skaičių, kad tik liktų vienas kitas svaras spaustuves reikalams".

(Extra pranešimas iš Gervazo Maukelės štabo)

AUSTRALIJOS LIETUVIS

- 48 -

1950 m. birželio 12 d.

ALD ADELAIIDĖS SKYRIUS ruošia š.m. birželio 17 d. 8 val. vakaro, St. Xavier salėje, Wakefield gatvė,

BIRŽELIO 14-SIOS MINEJIMA

Kiekvieno tautiečio pareiga šios dienos minejime dalyvauti.
ALD Adelaidės šk. Valdyba

AUSTRALIJOS LIETUVIUI pastorinti paramos atsiuntė:

C. Gaidelėvičius 10/0
J.Š. 3/9
T.T-te 6/0
T. Kumetaitis (Mr. Ilgausiuui kopūstlapiams...) . 2/0
St. Gendrenas - "nuobiros" ta pačia intencija... . 2/0
Visiems nuoširdus ačiū. Šis "AL" numeris 50 psl.

LIETUVIŲ KULTŪROS FONDUI knygų atsiuntė:

Kazys KRISČIUNAS - Dainas ir Pranas SATKUS - Sugrižimas ir Petro Kiaulėno monografiją. Aukotojams nuoširdus ačiū. Kitus tautiečius kviečiame taip pat atliekamas knygas siųsti bibliotekai.

LKF Apyg. Valdyba

TAUTIETI, -E,

Kai norite mane surasti apsidraudimo ar paskolos reikalu, geriausia sutiksime mane kiekvieną dieną 11 val. ir šeštadienį M.L.C. 305 Collins St., Melbourne (jei laišku kitu laiku nebuvote susitaręs su manim). Arba sekmadienį pas mane nuo 11 val. iki 3 val. po pietų - 80 Gore St., Fitzroy.

Be to, padidėjęs klientų skaičiui ieškau sub-agentų Viktorijos ribose, už nusąstytą firmos atlyginimą. Žinotina vokiečių, lenkų, rusų ir truputį anglų kalbos. Rašyti man.

Insp. J. Jablonskis, M.L.C., 305 Collins St.
Melbourne, Vic.

Praeškomas VYTAUTAS JACEVIČIUS. Atsiliepti: Simas Jokūbaitis, Forestry Department, Myalup, via Harvey, W. A.

Prašomas pranešti savo adresą ČESLOVAS BLINSTRUBAS. Jums yra AL redakcijoje idomus laiškas iš Lietuvos.

J. JONAITIS praneša draugams, kad jo dabartinis adresas yra šis: c/o Repatriation General Hospital, Concord/Sydney, N.S.W.

AUSTRALIJOS LIETUVIS

1950 m. birželio 12 d.

Visiems "N E M U N O" žurnalo prenumeratoriams pranešama, kad žurnalas jau yra kelyje ir bus gautas maždaug už 2-4 savaitę. Gavus tuoj pat bus išsiuntinėtas visiems, jį užsisakiusiems ar dar užsiprenumeruosiantiems.

AL Redakcija

Jau n e t u r i m e šių knygų:
 Julius Kaupas - DAKTARAS KRIPŠTUKAS PRAGARE
 F. Neveravičius - DIENOVIDŽIO SŪTEMOS
 Jurgis Jankus - NAKTIS ANT MŪRŲ
 Vinco Krėvės Mickevičiaus - ŠIAUDINĖJ PASTOGĖJ
 Vyt. Tamulaitis - SUGRIŽIMAS

Šių knygų ir gauti jau nenumatoma. Taigi, lietuviška knyga baigias, o JAV-besė išleistų knygų kainos mums neprieinamos - po 3 - 5 dolerius (1 - 3). Kurkime savą spaustuve, tada vėl galėsime išleisti ir patys lietuviškų knygų, ir iš kitur gauti.

Matas A. JUODVIRŠIS, kadaise vadintas "ISPANU", prašo atsiliepti jo draugus bei pažįstamus šiuo adresu: M. A. Jodwirsz, Berlin-Scharlotenburg, Stallupöner Allee 31, Klinik-Dr. Westrick, Germany.

TAUTINIUS KAKLARAIŠČIUS, JUOSTAS, LĖLES - galima gauti "Australijos Lietuvio" Redakcijoje. Galima užsakyti pagal savo skonį. Užsakymai išpildomi ir iš provincijos.

M Ū S Ų S K A I T Y T O J U S, kurių prenumeratos laikas baigiasi liepos 1 dieną, prašomė pratęsti prenumeratą tolimesniam laikui, iki metų pabaigos. Kaina pusei metų 14 šil.

Gauta paminėti

Antanas Maceina - DIDYSIS INKVIZITORIUS, Antroji papildyta laida. 1950 m. Išleido "Venta". 221 psl. Kaina 10 šil.

Ši knyga artimiausiu laiku bus "Australijos Lietuvio" Redakcijoje. Užsakymus galima siųsti.

LIETUVIŠKOS KULTŪROS ŽIDINYS - S P A U S T U V Ė PRIKLAUSO DAUG NUO PASKOLOS PASISEKIMO. RAGINKIME VIENI KITUS PAREMTI ŠI DIDELĮ DARBĄ. SUKURSIME LIETUVIŠKĄ KNYGŲ LEIDYKLĄ - "PATRIJĄ AUSTRALIJOJE"!

